

jących na celu zwalczanie i zapobieganie chorobom zawodowym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 676);

d) przeprowadzać badania warunków pracy młodocianych i kobiet oraz wpływu tych warunków na zdrowie i ustrój fizjologiczny młodocianych i kobiet;

e) nadzorować nad powszechnem stosowaniem badań lekarskich młodocianych przed przyjęciem ich do pracy i nad racjonalnością tych badań;

f) wykonywać wszelkie czynności z zakresu działania obwodowych inspektorów pracy, wymagające wiedzy lekarskiej.

§ 3. Przy wykonywaniu swych czynności lekarze inspekcyjni przy obwodowych inspektorach pracy korzystają w myśl art. 19 i 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy z uprawnień, przysługujących podinspektorom pracy przy obwodowych inspektorach pracy.

Lekarze inspekcyjni przy obwodowych inspektorach pracy podlegają służbowo tym ostatnim inspektorom.

§ 4. Okręgowy inspektor pracy mocen jest czasowo delegować lekarza inspekcyjnego przy obwodowym inspektorze pracy do innego obwodu, w którym lekarz inspekcyjny ustanowiony nie został.

Główny Inspektor Pracy mocen jest czasowo delegować lekarza inspekcyjnego przy obwodowym inspektorze pracy do obwodu, położonego w innym okręgu.

Lekarz inspekcyjny, delegowany do innego obwodu, podlega służbowo przez czas trwania delegacji inspektorowi pracy tegoż obwodu.

§ 5. Lekarze inspekcyjni przy okręgowych inspektorach pracy mają za zadanie czuwanie nad należytem wykonywaniem przez obwodowych inspektorów pracy oraz przez lekarzy inspekcyjnych przy obwodowych inspektorach pracy ich obowiązków w zakresie ochrony zdrowia pracowników i higieny pracy.

Lekarze inspekcyjni przy okręgowych inspektorach pracy działają na mocy upoważnienia tych inspektorów i przy wykonywaniu swych zadań korzystają z uprawnień, przysługujących podinspektorom pracy przy okręgowych inspektorach pracy, przy czym mogą zwiedzać zakłady pracy i przedsiębiorstwa na terenie okręgu; w razie potrzeby wydania zarządzeń lekarze inspekcyjni przy okręgowych inspektorach pracy zwracają się z odpowiednim zleceniem do właściwego obwodowego inspektora pracy, względnie do lekarza inspekcyjnego przy tymże inspektorze pracy.

Lekarze inspekcyjni przy okręgowych inspektorach pracy podlegają służbowo właściwym okręgowym inspektorom pracy.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

807.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa

z dnia 1 października 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych i Skarbu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni.

Na podstawie artykułów 3, 4 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 334) zarządza się co następuje:

§ 1. Do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni uprawnione są osoby:

- a) które ukończyły cywilne szkoły lub kursy kucia koni, upoważnione przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacji do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni i które ponadto złożyły wymagany końcowy egzamin, albo
- b) które ukończyły wojskowe szkoły lub kursy kucia koni, upoważnione przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu do wykonywania czynności, wymienionych w punkcie a) niniejszego paragrafu i złożyły wymagany końcowy egzamin, albo
- c) które złożyły wymagany egzamin przed komisją egzaminacyjną, ustanowioną przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) lub przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez instytucję upoważnioną do tego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) według zasad, określonych w § 20 do 27 rozporządzenia niniejszego.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do osób, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia trudniły się samodzielnie zawodem kuciem koni, bądź posiadały świadectwa, uprawniające je do samodzielnego wykonywania tego zawodu, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Postanowienia te nie dotyczą również pracowników zatrudnionych u jednego posiadacza koni kuciem tylko tych koni, które znajdują się w jego posiadaniu.

Cywilne szkoły i kursy kucia koni.

§ 2. Cywilne szkoły i kursy kucia koni upoważnia do przeprowadzenia egzaminów i wydawania świadectw (§ 1 p. a) Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu przez zatwierdzenie statutów tych szkół i kursów.

O szkołach i kursach, które uzyskały upoważnienie do przeprowadzania egzaminów i wydawania

świadectw, właściwy wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) podaje do wiadomości publicznej w dzienniku wojewódzkim.

Wzór statutu szkoły i kursu kucia koni zawiera załącznik Nr. 1 do rozporządzenia niniejszego.

§ 3. Cywilne szkoły i kursy kucia koni winny być urządzone i prowadzone na zasadach, ustalonych w rozporządzeniu niniejszem oraz w statutach tych szkół i kursów.

Cywilnym szkołom i kursom kucia koni, które nie stosują się do postanowień, zawartych w ustępie poprzednim, Minister Rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu cofnąć upoważnienie do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw (§ 1 p. a), o czym wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) podaje do wiadomości publicznej w dzienniku wojewódzkim.

§ 4. Do cywilnej szkoły lub na cywilny kurs kucia koni mogą być dopuszczone osoby, które:

- a) ukończyły co najmniej 19 lat życia,
- b) umieją czytać i pisać oraz
- c) złożyły wymagany w prawie przemysłowym egzamin na czeladnika kowalskiego.

Podanie o przyjęcie do szkoły lub na kurs kandydaci winni wносить do kierownika szkoły lub kursu z dołączeniem świadectwa urodzenia, świadectwa złożenia egzaminu na czeladnika, świadectwa zdrowia oraz własnoręcznie napisanego życiorysu.

§ 5. Kierownikiem szkoły lub kursu kucia koni i prowadzącym nauczanie teoretyczne winien być lekarz weterynaryjny, nauczanie zaś praktyczne winna prowadzić osoba uprawniona do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 6. Czas nauczania w szkole lub na kursie kucia koni trwa od trzech do sześciu miesięcy, w zależności od przygotowania kandydata.

§ 7. Nauczanie w szkołach i na kursach winno obejmować przedmioty, wyszczególnione w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego.

Nauczanie praktyczne winno odbywać się w odpowiednio urządzonej kuźni.

§ 8. Po ukończeniu szkoły lub kursu kandydat składa końcowy egzamin przed komisją egzaminacyjną.

Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej jest wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkami komisji egzaminacyjnej są:

- a) przedstawiciel właściwej izby rolniczej, na obszarach zaś nie objętych działalnością izb rolniczych — przedstawiciel społecznej organizacji rolniczej, wyznaczonej przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy),
- b) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej, którym winien być kowal uprawniony do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni,
- c) lekarz weterynaryjny, wykładający w szkole lub na kursie,

d) wojskowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu,

e) osoba uprawniona do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, prowadząca w szkole lub na kursie nauczanie praktyczne.

Jeżeli szkołę lub kurs utrzymuje instytucja samorządowa lub społeczna, to w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi jej przedstawiciel, o ile nie jest w komisji tej reprezentowany w myśl p. a) i b) poprzedniego ustępu.

§ 9. Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może wyjątkowo, w wypadkach uzasadnionych względami oszczędnościowymi, na wniosek osoby, utrzymującej szkołę lub kurs, zezwolić na odbywanie egzaminu przed komisją, składającą się z przewodniczącego i dwóch członków, z których jeden winien być lekarzem weterynaryjnym, wykładającym w szkole lub na kursie, drugi zaś osobą uprawnioną do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, prowadzącą w szkole lub na kursie zajęcia praktyczne.

§ 10. Osoby utrzymujące szkoły i kursy o terminie egzaminów zawiadamiają wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) — celem delegowania przewodniczącego, instytucje wymienione w p. a) i b) ustępu 3 § 8 oraz dowódcę okręgu korpusu — celem wyznaczenia przedstawicieli do komisji egzaminacyjnej.

W razie nieprzybycia wszystkich członków komisji egzaminacyjnej egzamin może się odbyć przed komisją w składzie przewodniczącego i dwóch członków, wymienionych w § 9 rozporządzenia niniejszego.

§ 11. Osoby utrzymujące szkoły lub kursy kucia koni mogą pobierać od kandydatów opłaty za egzaminy, których wysokość wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) zatwierdzać będzie corocznie dla każdej szkoły i kursu kucia koni.

§ 12. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca otrzymuje za uczestnictwo w komisji zwrot kosztów podróży i diety na zasadach, ustalonych dla urzędników państwowych. Pozostali członkowie komisji egzaminacyjnej, o ile nie otrzymują zwrotu kosztów podróży i diet od delegujących ich instytucji, otrzymują wynagrodzenie z opłat, pobieranych od przystępujących do egzaminu. Wpływ z tych opłat — po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu — należy podzielić w równych częściach pomiędzy tych członków komisji.

§ 13. Egzamin obejmuje część teoretyczną i praktyczną.

W części teoretycznej egzaminu kandydat winien wykazać dostateczną znajomość przedmiotów, wyszczególnionych w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego.

W części praktycznej egzaminu kandydat winien:

- 1) wykuc z żelaza sztabowego dwie podkowy letnie lub zimowe dla kopyt prawidłowych lub nieprawidłowych — w zależności od pory roku i rodza-

ju kopyt, jakie posiadają konie, mające być podkute;
2) wykuc jedną podkowę na kopyto chore lub do specjalnego użytku (np. dla konia biorącego udział w wyścigach);

3) wykonać całkowite okucie dwóch kopyt (letnie lub zimowe) — jednego kopyta tylnego, drugiego przedniego;

4) wykonać struganie kopyta zrzebięcego, o ile to jest możliwe.

Z pośród podków mających być wykutymi — stosownie do p. 1 i 2 — przynajmniej jedna winna być wykuta według typu podkowy używanej w wojsku. Przy wykonywaniu okucia — stosownie do p. 3 — pożądane jest okucie przynajmniej jednego konia z chorem lub wadliwym kopytem, z nieprawidłową postawą kończyn lub nieprawidłowym chodem, przy czym w braku takiego konia należy okuć jednego konia do specjalnego użytku.

Przy kuciu konia, po należytej ocenie starego podkucia, kandydat winien wykazać dokładność i pewność w wykonaniu:

- a) odjęcia starej podkowy,
- b) oczyszczenia i wystrugania kopyta,
- c) wykucia podkowy,
- d) jej dopasowania,
- e) przybicia.

§ 14. Wynik egzaminu określa się według jednego z następujących stopni: „bardzo dobrze”, „dobrze”, „dostatecznie” i „niedostatecznie”.

O wyniku egzaminu komisja egzaminacyjna decyduje zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 15. W razie wyniku, określonego stopniem „niedostatecznie”, egzamin uważa się za niezłożony.

W razie niezłożenia egzaminu kandydat może zgłosić się do egzaminu powtórnego tylko przed tą samą komisją, nie wcześniej jednak niż po upływie sześciu tygodni od dnia poddania się pierwszemu egzaminowi.

W razie powtórnego niezłożenia egzaminu komisja egzaminacyjna może kandydatowi wyznaczyć ponowny termin egzaminu.

§ 16. Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 3 oraz dokumenty złożone przy wstąpieniu do szkoły lub na kurs (§ 4). Świadectwo winno być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji.

Świadectwo, wymienione w ustępie poprzednim, stanowi dowód posiadania kwalifikacji do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni na obszarze całego Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

Wojskowe szkoły i kursy kucia koni.

§ 17. Do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacji do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, upoważnione są:

- a) kursy dla wojskowych zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej;

- b) kursy oddziałowe kucia koni — z tym ograniczeniem, że kursy te mogą wydawać świadectwa, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, tylko tym osobom, które złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego, wymagany w prawie przemysłowym.

§ 18. W skład komisji egzaminacyjnej dla wojskowych zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej wchodzi państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez Ministra Rolnictwa, w skład zaś komisji egzaminacyjnej na oddziałowych kursach kucia koni — dla osób wymienionych w punkcie b) § 17 — wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkowie, delegowani w skład powyższych komisji przez Ministra Rolnictwa lub wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), otrzymują zwrot kosztów podróży i diety na zasadach ustalonych dla urzędników państwowych.

§ 19. Kandydaci, którzy złożyli egzamin na kursach, wymienionych w p. a) § 17 rozporządzenia niniejszego, otrzymują świadectwa według wzoru zawartego w załączniku Nr. 4, kandydaci zaś, którzy złożyli egzamin na kursach, wymienionych w p. b) § 17 — świadectwa według wzoru zawartego w załączniku Nr. 5.

Świadectwa winny być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji egzaminacyjnej.

Do świadectw tych stosuje się postanowienia ustępu ostatniego § 16 rozporządzenia niniejszego.

Komisje egzaminacyjne, ustanowione przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) i ustanowione przez instytucje upoważnione do tego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

§ 20. Do przeprowadzenia egzaminów dla osób, które nie ukończyły szkoły lub kursu kucia koni, wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) ustanawia państwową komisję egzaminacyjną.

W komisji tej przewodniczy wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkami państwowej komisji egzaminacyjnej są:

- a) przedstawiciel właściwej izby rolniczej, na obszarach zaś nieobjętych działalnością izb rolniczych — przedstawiciel społecznych organizacji rolniczych, wyznaczonych przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy),
- b) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej, którym winien być kowal uprawniony do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni,
- c) wojskowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu.

§ 21. Państwowe komisje egzaminacyjne winny być zwoływane w miarę potrzeby. Skład tych komisji winien być ustalony na początku każdego roku kalendarzowego.

O terminie rozpoczęcia i miejscu odbycia egzaminu wojewoda (Komisarz rządu m. st. Warszawy) ogłasza w dzienniku wojewódzkim, o czym przewodniczący komisji powiadamia kandydatów, którzy zgłosili się do egzaminu.

§ 22. Do składania egzaminów przed państwową komisją egzaminacyjną mogą być dopuszczone osoby, które:

- a) ukończyły co najmniej 20 lat życia,
- b) złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego oraz
- c) odbyły w charakterze czeladnika kowalskiego przynajmniej jednoroczną praktykę u kowala uprawnionego do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 23. Kandydaci składają podania o dopuszczenie do egzaminu do przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej.

Do podania winny być dołączone: świadectwo urodzenia, świadectwo złożenia egzaminu na czeladnika kowalskiego, świadectwo odbycia praktyki, wymienionej w p. c § 22 oraz własnoręcznie napisany życiorys.

§ 24. Egzamin przed państwową komisją egzaminacyjną obejmuje przedmioty, wymienione w § 13 rozporządzenia niniejszego.

Wynik egzaminu ustala się w sposób określony w § 14 rozporządzenia niniejszego.

§ 25. Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 6 oraz złożone dokumenty. Świadectwo winno być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji egzaminacyjnej.

Posiadacz świadectwa korzysta z uprawnień, przewidzianych w ustępie ostatnim § 16, narówni z osobami, które ukończyły szkołę lub kurs kucia koni.

W razie niezłożenia egzaminu kandydat może zgłosić się powtórnie do egzaminu, nie wcześniej jednak niż po upływie sześciu miesięcy.

W razie ponownego niezłożenia egzaminu komisja egzaminacyjna może kandydatowi wyznaczyć ponowny termin egzaminu.

§ 26. Kandydaci, zgłaszający się do egzaminu, wnoszą na ręce przewodniczącego komisji egzaminacyjnej opłatę w kwocie, ustalonej przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu, winni zgłosić się z własnym fartuchem skórzanym oraz niezbędnymi narzędziami do podkuwania koni.

Opłaty egzaminacyjne, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu, jako to: wynajęcia kuźni, kupna lub wynajęcia materiału, winny być przeznaczone na wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej w równych częściach — z wyjątkiem prze-

wodniczącego, który otrzymuje diety i zwrot kosztów podróży na zasadach, ustalonych dla urzędników państwowych.

§ 27. Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może upoważnić, w razie potrzeby, właściwe izby rzemieślnicze, a także organizacje społeczne, samorządowe i inne instytucje i zakłady, do powoływania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminów z kucia koni i wydawania świadectw, stwierdzających uzdolnienie do samodzielnego wykonywania zawodu podkuwacza.

Skład tych komisji winien odpowiadać przepisom § 20 rozporządzenia niniejszego. Do komisji tych ponadto wchodzić może przedstawiciel instytucji, upoważnionej do powołania komisji.

Ustalanie składu tych komisji, ogłaszanie terminu egzaminów, przyjmowanie kandydatów, egzaminowanie ich, pokrywanie kosztów egzaminu — odbywa się na zasadach określonych dla państwowych komisji egzaminacyjnych w §§ 20 — 26 rozporządzenia niniejszego.

Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 7.

Przepis końcowy.

§ 28. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej — z wyjątkiem województwa śląskiego — z dniem 1 października 1928 r.

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Załącznik Nr. 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Wzór statutu dla cywilnych szkół i kursów kucia koni.

§ 1.

Na podstawie statutu niniejszego zostaje założona (urządzonej) w . . . . ., powiatu . . . . ., województwa . . . . . przez (wymienić nazwę instytucji lub imię, nazwisko i zawód osoby, zakładającej szkołę lub urządzającej kurs (cywilna szkoła) cywilny kurs kucia koni pod nazwą . . . . .

§ 2.

Zadaniem szkoły (kursu) jest:

- a) kształcenie czeladników kowalskich w prawidłowym i przystosowanym do potrzeb rolnictwa kuciu koni oraz w należytem pielęgnowaniu kopyt;

- b) przygotowanie kowali do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 3.

(Wymienić osobę zakładającą szkołę lub urządzającą kurs) powołuje:

- a) lekarza weterynaryjnego . . . . . do kierownictwa szkołą i prowadzenia nauczania teoretycznego;
- b) osobę upoważnioną do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni do prowadzenia nauczania praktycznego kucia koni pod nadzorem lekarza weterynaryjnego.

§ 4.

Nauczanie praktyczne odbywa się w kuźni

§ 5.

(Należy zamieścić postanowienia § 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 6.

(Należy zamieścić postanowienia § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 7.

Nauczanie w szkole (na kursie) jest:

bezpłatne: . . . . .
za naukę uczniowie opłacają. . . . .
ulgi w opłatach wynoszą. . . . .

§ 8.

Uczniowie otrzymują mieszkanie z całkowitem utrzymaniem w internacie szkoły (kursu) bezpłatnie.

Uczniowie otrzymują mieszkanie z całkowitem utrzymaniem w internacie szkoły (kursu) za opłatą

Uczniowie otrzymują mieszkanie, światło, opał, łóżko, pościel bezpłatnie.

Uczniowie otrzymują mieszkanie, światło, opał, łóżko, pościel za opłatą . . . . .

Uczniowie mają możliwość przygotowania sobie na miejscu posiłku.

Uczniowie nie otrzymują od szkoły (na kursach) żadnych świadczeń.

§ 9.

Uczniowie winni posiadać własny fartuch skórzany i narzędzia do podkuwania koni (młotek-widłak, nóż angielski, tarnik, rozkuwacz i obcęgi do kucia).

§ 10.

(Należy podać przedmioty nauczania, wyszczególnione w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 11.

Podczas odbywania nauki w szkole (na kursie) uczniowie obowiązani są ściśle stosować się do rozkładu zajęć i zachowywać się poprawnie, spełniając sumiennie poruczoną im pracę.

§ 12.

(Należy wyszczególnić przedmioty egzaminu, wymienione w § 13-tym rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

Załącznik Nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Przedmioty nauczania w szkołach i na kursach kucia koni.

Nauczanie teoretyczne.

Przedmiotami nauczania teoretycznego są następujące przedmioty:

- 1) ogólne pojęcie o budowie konia;
- 2) budowa dolnej części kończyny i jej czynności:
  - a) kość kopytowa, strzałkowa, koronowa, pęcino-wa, nadpęcino-wa, kości rysikowe, trzeszczkowe,
  - b) wiązadła, stawy, ścięgna,
  - c) chrząstka kopytowa, strzałka gąbczasta,
  - d) części mięsne, naczynia i nerwy,
  - e) puszka rógowa, narastanie rogu, zużywanie się rogu, własności rogu,
  - f) mechanika kopyta, wpływ terenu na kopyto niepodkute,
  - g) postawy kończyn, prawidłowe i nieprawidłowe,
  - h) wpływ postawy kończyn na ukształtowanie kopyt,
  - i) praca kopyta, chody prawidłowe i nieprawidłowe,
  - j) kopyta prawidłowe i nieprawidłowe;
- 3) materiał i narzędzia podkownicze:
  - a) żelazo, stal, węgiel, koks, węgiel drzewny,
  - b) podkowa, podkowa typu wojskowego, rodzaje podków (dla koni pociągowych, ciężarowych i wyścigowych — letnie i zimowe), podkowa prawidłowa i jej wymiary, podkowa dla muła, półfabrykat, podkowa fabryczna, wyrób podkowy ze starego żelaza,
  - c) podkowiaki, hacele, płytki stalowe, zębce,
  - d) narzędzia podkownicze;
  - 4) racjonalne urządzenie kuźni i paleniska;
  - 5) przygotowanie kopyt do pokucia, przygotowanie podków i podkuwanie kopyt prawidłowych i nieprawidłowych, a mianowicie:
    - a) obchodzenie się z końmi przy podkuwaniu, podkuwanie koni narównych,
    - b) ścieranie się podkowy, terminy przekuwania,
    - c) badanie kopyta przed podkuciem, odjęcie starej podkowy i znaczenie jej oględzin, struganie kopyta,

- d) wybór i przygotowanie podków, dopasowanie i przybicie podkowy,
  - e) badanie konia po okuciu, cel i znaczenie badania,
  - f) podkuwanie kopyt nieprawidłowych, podkuwanie przy nieprawidłowych postawach kończyn i nieprawidłowych chodach, struganie kopyt nieprawidłowych, podkuwanie kopyt przy postawie zbieżnej, rozbieżnej, zwartej, rozwartej, podsiebnej, odsiebnej, niedźwiedziej, kucie kopyt przy strychowaniu się, ściąganiu i potykaniu,
  - g) podkuwanie koni w miastach (bruk, asfalt i t. p.), podkowy z linką, podkowy z wkładkami patentowanymi i t. p.;
- 6) higiena kopyta:
- a) wpływ klimatu, charakteru gleby i podłoża na róg kopyta,
  - b) kąpiele kończyn, natłuszczanie kopyt, oczyszczanie kopyt,
  - c) pielęgnacja kopyta niepodkutego,
  - d) pielęgnacja kopyta podkutego,
  - e) pielęgnacja kopyt źrebięcych;
- 7) choroby kopyt:
- a) kopyta: płaskie, pełne, szcudłowate, wąskie i sposób ich podkuwania,
  - b) szczeliny i sposoby ustalania ich brzegów, rozpadliny,
  - c) ochwat, kształt kopyt po przebytych ochwacie, sposoby podkuwania kopyt po ochwacie,
  - d) ściana oddzielona i pusta,
  - e) słupek rogowy,
  - f) gnicie strzałki,
  - g) nagwożdżenie,
  - h) zatrat,
  - i) skostnienie chrząstki kopytowej,
  - j) zagwożdżenie,
  - k) podbitek.

Nauczanie praktyczne.

Przedmiotami nauczania praktycznego są:

- 1) wyrób podków:
  - a) letnich i zimowych z uwzględnieniem podków typu wojskowego, podków dla kopyt prawidłowych, podków przy chodach nieprawidłowych i na kopyto chore — z żelaza sztabowego, ze starych podków i półfabrykatów,
  - b) wgrzewanie płytek stalowych, zębce;
- 2) podkuwanie kopyt prawidłowych, nieprawidłowych i chorych:
  - a) trzymanie konia, użycie środków poskramiających, trzymanie kończyn,
  - b) odejmowanie podkowy, badanie odjętej podkowy i kopyta po rozkuciu,
  - c) przygotowanie kopyta do podkucia (struganie kopyta),
  - d) dopasowanie podkowy i jej przybicie,
  - e) podkuwanie różnych typów koni, podkuwanie różnych rodzajów kopyt nieprawidłowych, podkuwanie przy nieprawidłowych postawach i chodach,

- f) określenie sposobu podkucia, odpowiedniego dla poszczególnych rodzajów kopyt, krytyczna ocena podkucia różnego kształtu kopyt,
- g) podkuwanie kopyt chorych,
- h) struganie kopyt źrebięcych,
- i) podkuwanie koni do pracy w mieście (na bruku, asfalcie i t. p.).

Załącznik Nr. 3 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan ..... zamieszkały
w ..... powiatu .....,
urodzony dnia ..... w .....
powiatu ..... po odbyciu w czasie od
..... do ..... nauki w szkole
(na kursie) kucia koni ..... złożył
przed Komisją Egzaminacyjną egzamin z kucia koni
według przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa
z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach za-
wodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem
koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807)

z wynikiem

Dnia ..... 192... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 4 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

....., urodzony
dnia ..... w ..... , po-
wiatu ..... po odbyciu w czasie od
..... do ..... kursu dla zawo-
dowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów
zawodowych służby weterynaryjnej, złożył przed Ko-
misją Egzaminacyjną, zgodnie z przepisami § 17 p. a
i § 18 i 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia
1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodo-
wych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni
(Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

Dnia ..... 192... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 5 do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa z dnia 1 października
1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

....., urodzony
w dniu ..... w .....
powiatu ..... po odbyciu w czasie od
..... do ..... kursu oddziało-
wego kucia koni przy .....
złożył przed Komisją Egzaminacyjną, zgodnie z prze-
pisami § 17 p. b i §§ 18 i 19 rozporządzenia Mini-
stra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwa-
lifikacjach zawodowych osób trudniących się samo-
dzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807)
egzamin z kucia koni

.....
z wynikiem

Dnia ..... 192..... r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczczę.

Załącznik Nr. 6 do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa z dnia 1 paździer-
nika 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan ....., zamieszkały
w ..... powiatu .....,
urodzony dnia ..... w .....
powiatu ....., złożył przed Państwową
Komisją Egzaminacyjną, stosownie do § 20 rozporzą-
dzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października
1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudnią-
cych się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P.
Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni

.....
z wynikiem

Dnia ..... 192..... r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczczę.

Załącznik Nr. 7 do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa z dnia 1 paździer-
nika 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan ....., zamieszkały
w ..... powiatu .....,
urodzony dnia ..... w .....
powiatu ....., złożył przed Komisją
Egzaminacyjną, powołaną przez .....
stosownie do § 27 rozporządzenia Ministra Rolnictwa
z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodo-
wych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni
(Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni
z wynikiem

Dnia ..... 192..... r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczczę.

808.

Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych

z dnia 11 października 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa
w sprawie wysokości opłat za wykonywanie eksper-
tyz i projektów technicznych.

Na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezyden-
ta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o prze-
prowadzaniu meljoracji przy dokonywanej przez
urzędy ziemskie przebudowie ustroju rolnego (Dz.
U. R. P. Nr. 34, poz. 320) zarządza się co następuje:

§ 1. Za wykonanie ekspertyz i sporządzanie
projektów technicznych będą pobierane opłaty,
obliczane według norm, podanych w niniejszem roz-
porządzeniu.

§ 2. Za ekspertyzy meljoracyjne i hydrotech-
niczne opłata wynosi ryczałtem 200 zł. oraz:

- przy obszarach do 100 ha — po 50 gr. od
każdego hektara, objętego ekspertyzą,
- przy obszarach do 200 ha — za pierwsze
100 ha — 50 zł., za każdy następny hektar
po 40 gr.,
- przy obszarach powyżej 200 ha — za pierw-
sze 200 ha — 90 zł., za każdy następny
hektar po 35 gr.